

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince talep ederim. 27.12.2021

Mehmet Ali ÇELEBİ
İzmir Milletvekili

2004 yılında TBMM'nin yasal düzenlemesi kapsamında, İstanbul'da deniz yolu ile kent içi toplu ulaşımında tarifeli, düzenli hizmet veren gemilerin tükettikleri akaryakıtın tedarikinde uygulanan %62 oranındaki ÖTV kaldırılmış ve akaryakıt bu gemilere 0,407 TL üzerinden satılmıştır. Aynı tarihte taşıma ücretlerinde de %30 indirim yapılmış 1,20 TL olan kişi başı bilet fiyatları 0,90 TL'ye çekilerek deniz yolu ile ulaşımın tercih edilmesi planlanmıştır.

Ancak 2004 yılından bu yana akaryakıtta gelen her türlü fiyat artışı pompa fiyatlarına daha az yansıtılması için ÖTV'den karşılanmış, ÖTV'nin akaryakıt satış bedeli üzerindeki payı yıllar içinde erimiş ve bugün geldiğimiz noktada sıfırlanmıştır.

Bu uygulamanın getirdiği yük ve haksızlık, gemi ve işletme maliyetleri kendilerine ait ancak yolcu taşıma navlun bedelleri idareler tarafından belirlenen ve geniş anlamda kamu hizmeti yapan bu gemi sahiplerine bindirilmiştir. Gemi sahiplerine yüklenen yükün daha net anlaşılabilmesi için baktığımızda ise;

2004 yılı ocak ayında 1 litre ÖTV'siz yakıt bedeli 0,407 TL ve yolcu bilet fiyatları kişi başı 0,90 TL iken, 2021 Ekim ayında akaryakıt bedeli 6,91 TL ve yolcu başı bilet bedeli ise ortalama 4,25 TL olmuştur.

Alım gücünün nereden nereye geldiğini daha net anlayabilmek için ise;

2004 yılında 1 yolcu bedeli ile 2,21 litre akaryakıt tedariki sağlanırken, bugün 1 yolcu bedeli ile sadece 0,61 litre akaryakıt sağlanabilmektedir. Bir başka deyişle bu kuruluşlarımız akaryakıt tedariki için %362 erozyona uğratılmış, satın alım güçleri yok edilmiş ve gemilerinin zaruri bakımları dahi tehlikeye düşürülmüştür.

Bu uygulamanın sürdürülebilir yanı yoktur. Çünkü bu gemilerin taşıdıkları yolcu sayılarında planlandığı gibi bir artış olmadığı gibi Avrasya Tüneli'nin ve Marmaray'ın devreye alınmasından bu yana %30-35 arasında düşüşler yaşanmış ve hala yaşanmaktadır.

1-Türkiye'de ve özellikle İstanbul'da tarifeli seferleri ile deniz yolu kent içi toplu yolcu ulaşım hizmetleri yapan bu gemiler ve bağlı oldukları kooperatifler kamu hizmeti vermektedirler. Akaryakıt fiyatlarının artışı ve bağlı olarak ÖTV'nin sıfırlanması ve muafiyetlerinin kaldırılması sonucunda yaşamsal sorunlar yaşamakta olan bu kuruluşlara dönük yeni bir akaryakıt satış bedeli düzenlemesi yapmayı düşünüyor musunuz?

56099

2-Değişen yaşam ve ekonomik koşullarına rağmen taşıma bedellerini kendilerinin belirleme inisiyatifi olmayan bu kooperatiflerin bünyesinde çalışan gemilere akaryakıt katkı payı vermeyi düşünür müsünüz?

3-Kent içi toplu yolcu hizmetleri yapan kara araçlarında KDV oranı %18'den %5'e çekilirken bu gemilerin taşıma bilet bedellerinden hala %18 KDV kesintisi yapılmaktadır. Çeşitli defalar KDV indirimi ile ilgili olarak, bakanlığınız nezdinde üst kuruluşları olan Deniz Ticaret Odası vasıtasıyla yapmış oldukları müracaatlarda bir sonuç alamamışlardır. Deniz yolu ile toplu yolcu ulaşım hizmetleri veren kuruluşlar için de KDV oranlarını %5'e çekmeyi planlıyor musunuz?